

**TELE
INDUSTRIEN**
teleselskabernes
branchesamarbejde

Til Klima-, Energi og Forsyningsministeriet

Sendt pr. mail til: ENS - Center for Telekommunikation tele@ens.dk;

11. november 2020

Høring over udkast til bekendtgørelse om oplysningskrav m.v. ved udbud af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester samt bekendtgørelse om slutbrugerrettigheder på teleområdet

Teleindustrien ("TI") vender hermed tilbage med høringsvar vedrørende ovennævnte udkast til bekendtgørelser.

Bekendtgørelse om oplysningskrav m.v. ved udbud af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester ("Oplysningskravbekendtgørelsen")

Generelle bemærkninger

TI skal bemærke, at det findes unødvendigt og forvirrende at opdele slutbrugerrettigheder og oplysningskrav i to særskilte bekendtgørelser. Indholdet af bekendtgørelse om oplysningskrav m.v. ved udbud af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester kan passende overføres til bekendtgørelse om slutbrugerrettigheder på teleområdet. Hermed vil slutbrugerrettigheder og oplysningskrav blive fremstillet sammen med en deraf følgende eliminering af risikoen for, at læseren overser de (rest)forpligtelser, der er placeret særskilt i den meget begrænsede bekendtgørelse om oplysningskrav m.v. ved udbud af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

TI foreslår på den baggrund, at de to bekendtgørelser sammenskrives. TI er opmærksom på, at hjemmelsbestemmelsen til Oplysningskravbekendtgørelsen i lovforslagets § 4a, stk. 1, nr. 1 (styrelsehjemmel) i så fald skal overflyttes til lovforslagets § 4 (ministeriehjemmel). TI foreslår, at dette gøres via en 'teknisk ændring' som et led i Folketingets udvalgsbehandling og via betænkningen til L42.

Offentliggørelse af oplysninger, § 2

TI foreslår, at § 2 formuleres, så den i højere grad beskriver, hvad de nye krav går ud på, fremfor den foreslåede tekstnære implementering af artikel 103, stk. 1, som er vanskelig at forstå. Konkret foreslår TI, at reglen i oplysningskrav-bekendtgørelsen §

2, stk. 1 ændres til følgende ordlyd: "Udbydere [...] skal offentliggøre vilkår og priser for de udbudte tjenester i overensstemmelse med bilag 1".

TI forudsætter, at den nye regel om oplysningspligt omfatter standardvilkår og listepreiser. TI forudsætter, at Energistyrelsen via vejledning til bekendtgørelsen præciserer dette på samme måde som i vejledningen til den gældende § 10, stk. 2 i udbudsbekendtgørelsen:

"Oplysningspligten omfatter listepreiser, standardprodukter og lign., men ikke individuelt forhandlede aftaler med andre slutbrugere. Det er særligt relevant i erhvervsforhold, hvor storkunder ofte kan forhandle mere gunstige priser end mindre kunder. Der gælder således ikke en pligt til at oplyse om indholdet af sådanne konkrete aftaler"

Bekendtgørelse om slutbrugerrettigheder på teleområdet ("Slutbrugerbekendtgørelsen")

Generelle bemærkninger

TI beklager, at indholdet af de grundlæggende regler i den gældende udbudsbekendtgørelse ændres fundamentalt med det foreliggende udkast til den nye Slutbrugerbekendtgørelse. TI havde ikke forventet en tekstnær implementering af de regler i Kodeks, som ikke har været drøftet med TI i det lovforberedende arbejde og heller ikke er nævnt i det fremsatte lovforslag L42. Særligt reglerne i §§ 8-10 i udkastet til Slutbrugerbekendtgørelse samt bilaget passer på ingen måde til forholdene i den danske telebranche.

Som det vil fremgå af det følgende, finder TI fortsat meget store fortolkningsvanskeligheder i udkastet til Slutbrugerbekendtgørelsen, hvilket står i misforhold til den meget snarlige implementeringsfrist, den 21. december 2020.

Hertil kommer, at TI endnu ikke har modtaget udkast til en vejledning til Slutbrugerbekendtgørelsen, hvilken må antages at skulle gøre op med de store fortolkningsvanskeligheder. TI forventer naturligvis en rimelig frist til at læse, kommentere og forstå den kommende vejledning, og kan således allerede på nuværende tidspunkt konstatere, at dette på ingen måde bliver muligt inden for fristen. Dette gælder i endnu højere grad for eventuelle tilpasninger i aftalevilkår, processer og i særdeleshed IT.

TI forventer følgelig en implementeringsfrist på minimum 6 måneder fra modtagelsen af udkast til vejledning, hvilket bedes bekræftet af Energistyrelsen snarest, således at TI gives en rimelig mulighed for at afstemme og planlægge nødvendige processer.

TI skal i denne sammenhæng understrege, at udbyderne er særdeles villige til at drøfte bekendtgørelsens uklarheder på et møde med Energistyrelsen.

Forbrugerdefinitionen, § 2, stk. 1, nr. 11

Det fremgår, at en forbruger defineres som:

”Enhver fysisk person, der anvender eller anmoder om en offentligt tilgængelig elektronisk kommunikationstjeneste til formål, der ikke har forbindelse med vedkommendes erhverv, forretning, håndværk eller profession”.

TI antager, at det er en fejl, at fysiske personer, der anvender eller anmoder om nummerafhængige interpersonelle kommunikationstjenester ikke også er nævnt i definitionen af forbruger, jf. udkastets § 1, stk. 1, hvorefter slutbrugerbekendtgørelsen gælder for både udbud af offentligt tilgængelig elektroniske kommunikationstjenester og udbud af nummerafhængige interpersonelle kommunikationstjenester.

Oplysningskrav vedrørende aftaler, § 4 og direktivets artikel 102, stk. 1-4

TI finder det ganske vanskeligt at forstå indholdet af kravene i § 4 i udkastet. TI lægger dog til grund, at reglerne skal forstås i fuld overensstemmelse med de tilsvarende regler i forbrugeraftaleloven, som implementerer forbrugerrettighedsdirektiv 2011/83/EU, der er nævnt i § 4, stk. 1 i udkastet.

Den bagvedliggende regel i direktivets artikel 102 er ganske uhensigtsmæssigt formuleret og kan give anledning til fortolkningstvivl og mange misforståelser. TI finder det derfor uhensigtsmæssigt at gennemføre en tekstnær implementering af direktivets artikel 102.

TI anbefaler, at implementeringen derimod gennemføres med en omformulering, som svarer til de tilsvarende regler i forbrugeraftaleloven. Konkret foreslår TI, at § 4 formuleres på følgende måde (i vedhæftede bilag findes forslaget med ændringsmarkeringer i forhold til styrelsens udkast):

”§ 4. Inden der indgås en aftale med en forbruger om levering af en offentlig elektronisk kommunikationstjeneste eller en nummerafhængig interpersonel kommunikationstjeneste, skal erhvervs-mæssige udbydere af offentlige elektroniske kommunikationstjenester og udbydere af nummerafhængige interpersonelle kommunikationstjenester stille oplysninger, der er nævnt i Bilag 1 og i § 11 henholdsvis § 17 i forbrugeraftaleloven, jf. artikel 5 og 6 i direktiv 2011/83/EU, til rådighed for forbrugeren på en klar og forståelig måde.

Stk. 2. Udbydere, som nævnt i stk. 1, skal inden for rimelig tid efter aftaleindgåelsen og før leveringen af tjenesten påbegyndes, give slutbrugeren en bekræftelse af aftalen på et varigt medium, jf. § 13 i forbrugeraftaleloven. Bekræftelsen af aftalen, skal indeholde de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, medmindre udbyderen allerede har givet oplysningerne på et varigt medium. Hvis udlevering på et varigt medium ikke er mulig, skal oplysninger nævnt i stk. 1 stilles til rådighed i et dokument, der let kan downloades, og som gøres tilgængeligt af udbyderen. Udbyderen skal i så fald udtrykkeligt gøre forbrugeren opmærksom på, at dette dokument er tilgængeligt, og på vigtigheden af at downloade det med henblik på dokumentation. Oplysningerne leveres efter anmodning i et format, der er tilgængeligt for slutbrugere med handicap.

Stk. 3. Udbydere som nævnt i stk. 1 skal endvidere tydeligt og i fremhævet form og umiddelbart før forbrugeren afgiver sin bestilling, stille et kortfattet og letlæseligt aftaleresumé til rådighed for forbrugere, jf. Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2019/2243 og § 12 i forbrugeraftaleloven. Hvis det af objektive tekniske grunde ikke er muligt forud for indgåelse af aftalen at stille aftaleresuméet til rådighed for slutbrugeren, herunder hvis bestillingen sker ved anvendelse af en fjernkommunikationsteknik, som kun giver begrænset plads eller tid til at formidle oplysningerne, jf. § 11 i forbrugeraftaleloven, skal aftaleresuméet stilles til rådighed for forbrugeren snarest muligt derefter, og aftalen træder i kraft, når forbrugeren har bekræftet sit samtykke efter at have fået oplysningerne i 1. pkt. stillet til rådighed.

Stk. 4. De oplysninger, der er omhandlet i stk. 1 og 3, skal også stilles til rådighed for slutbrugere, der er mikrovirksomheder, små virksomheder eller nonprofitorganisationer, medmindre de udtrykkeligt har indvilliget i at give afkald på alle eller dele af disse bestemmelser.

Stk. 5. De oplysninger, der er omhandlet i stk. 1 og 3, udgør en integreret del af aftalen og må ikke ændres, medmindre andet udtrykkeligt aftales mellem parterne, jf. § 9, stk. 2 i forbrugeraftaleloven.”

Af hensyn til kronologien i reglerne i § 4, foreslår TI derudover, at der byttes rundt på stk. 2 og stk. 3.

Aftaleresumé, § 4, stk. 3

TI forstår Slutbrugerbekendtgørelsens § 4, stk. 3 om aftaleresumé således, at kravet om tilrådighedsstillelse af aftaleresuméet knytter sig til bestillingsflowet. Det vil sige, at aftaleresuméet skal gives til kunden forud for aftaleindgåelsen som en del af dialogen i bestillingsflowet i forbindelse med udbyderens tilbud til kunden. Dette

bekræftes af undtagelsen i § 4, stk. 3, 2. pkt., hvoraf det fremgår, at (fremhævelse tilføjet):

*“Hvis det af objektive tekniske grunde **ikke er muligt forud for indgåelse af aftalen** at levere aftaleresuméet, skal dette ske snarest muligt derefter, og aftalen træder i kraft, når forbrugeren har bekræftet sit samtykke efter modtagelse af aftaleresuméet.”*

Som også anført i TI's høringsvar af 8. juli 2020 i høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov om radiofrekvenser og forskellige andre love (Implementering af direktiv om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning) m.v.), bibringer ordvalgene for så vidt angår tilrådighedsstillelsen af aftaleresuméet stor fortolkningstvivil. Af § 4, stk. 3 og 4 fremgår det således både, at udbyderne *“forsyner”* og skal *“levere”* aftaleresuméet til kunder.

Det er som nævnt TI's opfattelse, at kravet om tilrådighedsstillelse af aftaleresuméet knytter sig til bestillingsflowet, og det er TI's klare antagelse, at det ikke er hensigten med EU-reglerne at opstille et krav til udbyderne om tilrådighedsstillelse af aftaleresuméet på varigt medium.

TI bemærker i øvrigt, at de krævede oplysninger i aftaleresuméet i vidt omfang også svarer til Forbrugerombudsmandens krav til markedsføring af bredbåndshastigheder og prismarkedsføring på teleområdet, herunder krav om oplysning om mindstepriser og krav om oplysning af væsentlige og byrdefulde vilkår (binding), jf. Forbrugerombudsmandens retningslinjer om god markedsføringskik på teleområdet.

Følgelig lægger TI til grund, at § 4 i Slutbrugerbekendtgørelsen ikke indeholder et krav om udlevering af aftaleresuméet på varigt medium, hverken før eller efter aftaleindgåelsen.

Dette synes at være bekræftet implicit i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets høringsnotat af 6. oktober 2020 vedr. høring over udkast til forslag til lov om ændring af ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov om radiofrekvenser og forskellige andre love, der ikke indeholder omtale af et krav om udlevering af aftaleresuméet på varigt medium.

Endelig skal det bemærkes, at § 4, stk. 4 og 5 i udkast til Slutbrugerbekendtgørelsen udelukkende foreskriver, at det er de *“oplysninger”*, der er omhandlet i § 4, stk. 3, som skal *“leveres til slutbrugere, der er mikrovirksomheder, små virksomheder eller non-profitorganisationer”* (stk. 4), henholdsvis *“udgør en integreret del af aftalen”* (stk. 5), og altså ikke nødvendigvis selve aftaleresuméet, og ikke nødvendigvis på et varigt medium.

Såfremt udbyderne var forpligtede til at udlevere aftaleresuméet på varigt medium, ville kunder i flere sammenhænge blive tvunget til at forholde sig til et bestillingsflow

fordelt på flere platforme samtidigt. Dette ville eksempelvis gøre sig gældende ved kunders aftaleindgåelse på internettet.

Da en dynamisk internetside ikke anerkendes som et varigt medium, ville en kunde forud for aftaleindgåelsen skulle modtage aftaleresuméet parallelt med det igangværende online bestillingsflow, eksempelvis per e-mail. Hertil skal bemærkes, at udbyderne forud for aftaleindgåelsen ikke har verifikation for en kundes identitet, hvorfor det ikke vil være muligt for udbyderne at sende aftaleresuméet til kunden inden aftalens indgåelse.

For så vidt angår kunder uden adgang til e-mail, vil disse forud for en online aftaleindgåelse skulle møde op fysisk hos udbyderen for at få udleveret aftaleresuméet på varigt medium eller alternativt afvente udbyderens fremsendelse af aftaleresuméet med brevpost. Sådanne hæmmende forhold betragter TI ligeledes som tungtvejende hensyn bag formodningen om ikke at være forpligtet til at skulle udlevere aftaleresuméet på varigt medium.

På baggrund af ovenstående og med henblik på at minimere fortolkningstvivil opfordrer TI til en ændring af ordlyden af § 4, stk. 3, 2. pkt. i overensstemmelse med forslaget ovenfor.

I tilknytning til § 4, stk. 3 udtaler Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets i høringsnotat af 6. oktober 2020 vedr. høring over udkast til forslag til lov om ændring af ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov om radiofrekvenser og forskellige andre love, at det ikke ses muligt at opfylde forpligtelsen ved at afgive et mundtligt aftaleresumé. Dette medfører en u hensigtsmæssig kollision med de generelle forbrugerbeskyttende regler, jf. § 11 i forbrugeraftaleloven, hvorefter der findes mulighed for, at ordresumé med oplysning om produktspecifikation samt priser og vilkår om binding/opsigelse kan gives mundtligt, hvis bestillingen, som anført i forbrugeraftalelovens § 11, stk. 2, sker *”ved anvendelse af en fjernkommunikationsteknik, som kun giver begrænset plads eller tid til at formidle oplysningerne”* (det vil sige telefonsalg). Derudover følger det af forbrugeraftalelovens § 13, at aftaler indgået ved fjernsalg skal ordrebekræftes på et varigt medium med oplysning om samtlige vilkår, og at kunden herefter i henhold til forbrugeraftalelovens § 18 har 14 dages fortrydelsesret fra modtagelsen af ordrebekræftelsen.

§ 4, stk. 3, 2. pkt. med sin nuværende ordlyd er derfor efter TI's opfattelse forvirrende for både udbydere og slutbrugere.

Som TI også bemærkede i høringssvar af 8. juli 2020 i høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov om radiofrekvenser og forskellige andre love (Implementering af direktiv om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning) m.v.), er begrebet *”levere”* en u hensigtsmæssig oversættelse af *”provide”*, jf. artikel 102, stk. 1 i den engelske version af direktivet. TI opfordrer til, at der i stedet for *”leveres”* og *”forsyner”* i § 4, stk. 3 og 4 i § 4 i Slutbrugerbekendtgørelsen anvendes *”stilles til rådighed”*, jf. også ændringsforslaget ovenfor.

I relation til § 4, stk. 3 og kravet til forbrugerens samtykke skal TI dog kvittere for det positive fortolkningsbidrag i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets høringsnotat af 6. oktober 2020 vedr. høring over udkast til forslag til lov om ændring af ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov om radiofrekvenser og forskellige andre love, hvoraf det på side 24 fremgår, at (fremhævelse tilføjet):

*“Hvorledes forbrugeren kan bekræfte aftaleindgåelsen, jf. artikel 102, stk. 3, i.f., er et fortolkningsspørgsmål, der i sidste ende vil være op til Kommissionen og EU-Domstolen at vurdere. **Det er ministeriets umiddelbare vurdering, at bekræftelsen kan ske ved, at kunden ikke benytter sin fortrydelsesret, og ministeriet vil tage højde for høringsparternes kommentar herom i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelse og tilhørende vejledning.**”*

Sluttelig skal det i relation til aftaleresuméet bemærkes, at TI ønsker at udarbejde en fælles version af skabelonen med udgangspunkt i Kommissionens skabelon til anvendelse i branchen. Tanken hermed er, at kunderne sikres et godt sammenligningsgrundlag på tværs af udbydere. TI hører gerne Energistyrelsens holdning hertil.

Ikke-diskrimination, § 5

TI er usikre på rækkevidden af denne bestemmelse. Udbydere, herunder udbydere af tjenester, der leveres løbende, har et udtalt behov for at kunne sikres kunders identitet og løbende betalingsvilje og -evne. Betydningen af disse forhold er selvsagt endnu væsentligere i tilfælde, hvor kunder opnår kredit, hvilket eksempelvis er tilfældet ved levering af ydelser med forbrugsafregning.

I Danmark findes veludviklede og gennemtestede midler til at sikre udbyderne. NemID og opslag i CPR-registeret er eksempler herpå. TI antager, at § 5 ikke vil forhindre udbydere i eksempelvis at have et generelt krav om NemID-validering for sine kunder.

Mulighederne for inddrivelse som følge af manglende betaling og i sidste ende retsforfølgning af kunder uden bopæl i Danmark udgør ligeledes en væsentligt forøget risiko for udbyderne i forhold til kunder med bopæl i Danmark. Udbydere kan have en saglig interesse i at inddæmme betalingsrisici via kreditpolitikker, eksempelvis med muligheden for at kræve sikkerhedsstillelse fra kunder uden dansk bopæl.

TI er generelt i tvivl om rækkevidden af § 5 og definitionen af den objektivt begrundede forskelsbehandling, og TI skal derfor opfordre til, at bestemmelsen uddybes.

Varslingsperiode, § 6 og direktivets artikel 105, stk. 4

Det fremgår af ovennævnte bestemmelse i direktivet, at slutbrugere i forbindelse med varsling af ændring i aftalevilkårene har ret til at opsige aftalen, og at *”Retten til at opsige aftalen kan efter underretningen udnyttes inden for en måned”*. Det fremgår desuden at *”... underretningen foregår på en klar og forståelig måde og på et varigt medium”*. Disse regler kan ikke genfindes i udkast til Slutbrugerbekendtgørelsen.

Det bedes uddybet, hvorvidt der med direktivets artikel 105, stk. 4 er tiltænkt en ændring i udbydernes eksisterende forpligtelser, hvorefter ændringer skal varsles med en ikrafttrædelsesfrist på minimum 1 måned og med opsigelsesfrist for slutbrugeren på 14 dage.

Bindingsperiode for erhvervsdrivende, § 7, stk. 1, jf. stk. 4

TI må kraftigt protestere over, at § 7, stk. 4 i udkastet til bekendtgørelse lægger op til maksimale bindingsperioder på 6 måneder for slutbrugere, der er erhvervskunder.

Det fremgår af § 7, stk. 1, at udbydere ikke via vilkår *”direkte eller indirekte binder forbrugeren længere end den aftalte bindingsperiode, jf. § 2, nr. 3, der maksimalt kan fastsættes til seks måneder”*. Det fremgår videre af § 7, stk. 4, at *”Stk. 1-3 finder også anvendelse på slutbrugere, der er mikrovirksomheder, små virksomheder eller nonprofitorganisationer, medmindre de udtrykkeligt har indvilliget i at give afkald på disse bestemmelser.”*

Ovenstående indebærer, at der som udgangspunkt indføres en bindingsperiode på 6 måneder for visse erhvervsdrivende (mikrovirksomheder og små virksomheder). Som TI også bemærkede i høringssvar af 8. juli 2020 i høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov om radiofrekvenser og forskellige andre love (Implementering af direktiv om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning) m.v.), bør den danske regel om maksimal bindingsperiode på 6 måneder kun være gældende i forhold til forbrugere, hvilket også stemmer overens med det faktum, at der i det lovforberedende arbejde ikke har været diskuteret overvejelser om indførelse af danske særregler om 6 måneders binding for erhvervskunder.

Da totalharmoniseringen har til hensigt at skabe en pan-national EU-standard, hvorefter forbrugere, mikrovirksomheder, små virksomheder og non-profitorganisationer som udgangspunkt har en bindingsperiode på maksimalt 24 måneder, må det også antages at være en fejl og overimplementering, når ovenstående konstruktion i udkast til Slutbrugerbekendtgørelsen medfører en bindingsperiode på 6 måneder for visse erhvervsdrivende. TI finder det kritisk, at der forsøges implementeret regler, der indskrænker udbydernes aftalefrihed med erhvervsdrivende. Det er TI's klare opfattelse, at der ikke findes et behov for implementering af nationale regler vedrørende bindingsperioder eller

opsigelsesvarsler. Sådanne nye krav vedrørende erhvervsdrivende bør kun kunne indføres i national lovgivning, såfremt det har været genstand for forudgående politisk behandling, hvilket ikke er tilfældet.

Dette gælder såvel for så vidt angår erhvervsdrivendes bindingsperioder som opsigelsesvarsel, jf. også punktet om sidstnævnte nedenfor.

Det må have været hensigten at frembringe et udgangspunkt, hvorefter mikrovirksomheder, små virksomheder og nonprofitorganisationer som udgangspunkt har en bindingsperiode på maksimalt 24 måneder, mens den danske særregel om 6 måneders binding kun fastholdes i forhold til forbrugere.

På denne baggrund henstiller TI, at den nye regel i § 7, stk. 4 ændres, så der som noget nyt indføres bindingsperiode på maksimalt 24 måneder for slutbrugere, der er mikrovirksomheder, små virksomheder eller nonprofitorganisationer (medmindre sådanne erhvervs kunder udtrykkeligt giver afkald).

Opsigelsesperiode for erhvervsdrivende, § 7, stk. 1

Det fremgår af § 7, stk. 1, at (fremhævelser tilføjet):

*“Erhvervsmæssige udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til slutbrugere skal sikre, at der i aftalen med en **forbruger** om adgang til de pågældende net eller tjenester ikke er vilkår, som direkte eller indirekte binder forbrugeren længere end den aftalte bindingsperiode, jf. § 2, nr. 3, der maksimalt kan fastsættes til seks måneder, og at **slutbrugere** én måned før bindingsperiodens udløb til enhver tid kan opsige aftalen med et varsel, der maksimalt kan fastsættes til én måned, og at en eventuel forudbetalt ydelse refunderes forholdsmæssigt.”*

Anvendelsen af begrebet “slutbruger” ovenfor medfører efter TI’s fortolkning af udkastet, at samtlige slutbrugere – herunder alle erhvervsdrivende – maksimalt kan have et opsigelsesvarsel på 1 måned. Hertil kommer, at mikrovirksomheder, små virksomheder og nonprofitorganisationer eksplicit omfattes via § 7, stk. 4.

TI må kraftigt protestere over, at § 7 lægger op til maksimale opsigelsesvarsler på 1 måned for slutbrugere, der er erhvervs kunder.

Reglen om opsigelsesvarsel på 1 måned i den nye § 7, stk. 1, sidste led og stk. 4 er efter TI’s opfattelse ikke understøttet i Teledirektivet – hverken i forhold til erhvervs kunder eller i forhold til forbrugere. Teledirektivet indeholder således ingen generelle regler om opsigelsesvarsel. TI bemærker i den forbindelse, at artikel 105, stk. 3 kun handler om aftaler med begrænset varighed, og giver derfor ikke hjemmel til en generel regel om maksimale opsigelsesperioder.

De gældende EU-regler i forsyningspligt-direktivet regulerer heller ikke opsigelsesvarsler, og den gældende danske særregel i udbudsbekendtgørelsens § 12, stk. 1 om opsigelsesvarsel på 1 måned gælder således kun for forbrugere, jf. gældende § 12, stk. 4.

TI henstiller på den baggrund, at udkastets § 7, stk. 1, sidste led helt udgår.

Hvis det er hensigten at give forbrugere et opsigelsesvarsel på maksimalt 1 måned, anmodes Energistyrelsen om at redegøre nærmere for hjemmelsgrundlaget for opretholdelsen af denne regel.

Alternativt foreslår TI, at reglen i forhold til slutbrugere, der er forbrugere, præciseres svarende til forbrugeraftalelovens § 28 (opsigelsesperioder på maksimalt 1 måned + løbende måned).

Oplysning om "bedste pris" i aftaler med begrænset varighed, §8

Reglen i ny § 8 vedrører efter sin ordlyd aftaler med en "begrænset varighed". TI finder at bestemmelsen er uforståelig og aftaler med begrænset varighed er ikke aftaleformer som anvendes i Danmark. TI bemærker i øvrigt, at reglen i art. 105, stk. 3 ikke har været nævnt med et eneste ord i det lovforberedende arbejde. Tværtimod fremgår følgende af side 80 i lovforslag L42: *"Implementeringen af artikel 105 ses ikke i øvrigt at give anledning til væsentlige ændringer i de danske regler for aftalers varighed og opsigelse på teleområdet"*.

TI skal derfor foreslå, at § 8 helt udgår, da den ikke er relevant for det danske marked.

Opsigelse inden udløb af "aftaleperioden", § 9

Det fremgår af § 9, stk. 1, at:

"Hvis slutbrugeren har ret til at opsige en aftale om en offentligt tilgængelig elektronisk kommunikationstjeneste inden udløbet af aftaleperioden, skal slutbrugeren ikke betale kompensation, jf. dog stk. 2."

Reglen vedrører efter sin ordlyd aftaler med en bestemt "aftaleperiode", hvilket som nævnt oven for til § 8 ikke anvendes på det danske marked og derfor ikke er relevant for danske forhold. Tilsvarende findes der for eksempel regler i de gældende EU-regler i forsyningspligt-direktivet, som heller ikke har haft en særskilt regel i udbudsbekendtgørelsen, når reglerne ikke har relevans for det danske marked. TI bemærker i øvrigt at den bagvedliggende regel i art. 105, stk. 6 end ikke har været nævnt i det lovforberedende arbejde. Tværtimod fremgår følgende af side 80 i

lovforslag L42: *"Implementeringen af artikel 105 ses ikke i øvrigt at give anledning til væsentlige ændringer i de danske regler for aftalers varighed og opsigelse på teleområdet"*.

TI antager således, at der med *"aftaleperioden"* ikke refereres til den aftalte bindingsperiode med kunden, da kunders eventuelle mulighed for opsigelse i bindingsperioden mod betaling af compensation udelukkende kan anses som et begunstigende vilkår for kunden.

Såfremt § 9, stk. 1 skal forstås som en begrænsning i muligheden for at lade kunder opsiges deres aftale i bindingsperioden mod betaling af compensation, må det antages, at udbydere fremover blot vil fastholde kunderne i deres fulde bindingsperiode, hvormed kunderne stilles ringere.

TI skal derfor foreslå, at § 9 helt udgår, da den ikke er relevant for det danske marked.

Tilsvarende gælder udkastets forslag til § 10, stk. 2, der også vedrører aftaler med en bestemt *"aftaleperiode"*.

Videreførelse af de gældende regler i §§ 11-18

TI skal anmode Energistyrelsen om at redegøre nærmere for hjemmelsgrundlaget for opretholdelse af reglerne i Slutbrugerbekendtgørelsens §§ 11 (afbrydelse), 12-16 (funktioner og faciliteter) og 17-18 (klagebehandling).

Efter reglerne i den gældende udbudsbekendtgørelse kan reglerne om klagebehandling fraviges for erhvervskunder. Hvis reglerne kan opretholdes, anmoder TI om, at fravigelsesmuligheden for erhvervskunder også videreføres.

Bilag 1

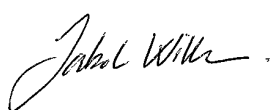
TI finder det beklageligt, at udkast til bilag 1 gennemfører en tekstnær implementering af uforståelige regler i bilag 8 i direktivet. Flere af punkterne er yderst uklare, hvilket betyder, at udbyderne kan blive i tvivl om betydningen heraf. Det betyder modsat, at slutbrugerne ligeledes må være usikre på, hvilke oplysninger som skal stilles til rådighed.

I de gældende regler i udbudsbekendtgørelsen er der fastsat let forståelige og tilgængelige regler, som passer til virkeligheden i den danske televerden. TI skal opfordre til at bilag 1 udarbejdes med udgangspunkt i det gældende bilag til udbudsbekendtgørelsen med eventuelle nødvendige tilpasninger som følge af reglerne af direktivets bilag 8.

Som nævnt i indledningen, stiller TI sig gerne til rådighed for dialog om det konkrete indhold af et nyt bilag 1.

Såfremt Energistyrelsen har spørgsmål til ovenstående, står TI naturligvis til rådighed herfor.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads "Jakob Willer". The signature is written in a cursive style and is positioned to the left of a vertical line.

Jakob Willer, direktør, Teleindustrien